1 16-6-1921
Reg No. 3414

વફાતનામા.

ઓર

શાદીનામા ફાત મતુઅ ઝહેરા

ઓર

ખાકનામા, મોતનામા

ઉર્દૂ ઝબાન ઓર ગુજરાતી હરફોંમેં

લીખનેવાલા ઓર છપાનેવાલા

મુનશી અબદુલ મજીદ અબદુલ અઝીઝ.

બુકસેલર.

તીન દરવાજા-અહેમદઆબાદ.

Shri Jain Viday Vijay Printing Press
Richey Road-AHMEDABAD.
Printed by Popatlal Amathabhai Shah.

દોસરી બાર. જીલ્દ ૨૦૦૦.

સને ૧૩૩૯ હીજરી. સને ૧૯૨૧ ઈ૦સ૦

કિંમત ૦—૨—૦.

વફાતનામા.

શુરૂ સાથ નામ અલ્લાહકે બખશીશ
કરનેવાલા મેહરબાન.

કરૂં ઇબતીદા મેં બનામેં ખુદા
કે મારે જીલાવે વો પાલે સદા
મોહમ્મદ નબી સય્યદુલ મુરસલીન,
હબીબે ખુદા રહમતુલ આલમીન.
મોહમ્મદકે જો ખાસ હૈં ચાર યાર,
દરૂદાં ઉન્હોંપર અહો બેશુમાર.
દીગર બાર બેહું સુનો યે કીસ્સા,
વફાત જબસે પાઇ હુયેં ખૈરૂં નીસા.
મોહમ્મદ જો એક રાત આ ખ્વાબમેં
કહે ફાતમાકો ઇસી બાબમે
સટો તુમ જો દુનાકો મુઝ પાસ યહાં,
જુદાઇમેં મેરે ન કો રેહા વહાં.
જો દેખે અથે ફાતમા ખ્વાબમે,
ઉઠી રો પડી ગમકે ગીરદાબમેં.
હસન ઔર હુસૈનકો બુલા ફાતમા,
શફકકતસે બોલે કે અય જાનેમાં.
લગા અપને સીનેસે દોનોં કે તઇ
લગી દેખ મુંહ ઇનકા રોનેકે તઇ.
કંગ્હી કરકે દોનોકે જુલફોંકે બાલ,
સંવારે અપે ફાતમા જીવકે લાલ.
પીછે પૈરહન ઉનકે ધોને લગી,
બચ્ચોંકો પેહના કરકે રોને લગી.
પકાતી હું રોટી પકાવેગાં કૌન?

ખીલાઉં બચ્ચોંકો ખીલાવેગા કૌન !
અચસે મેં જો દેખે અલી ઉનકા હાલ
પુછે ફાતમસે કે ક્યા હુવે અહવાલ ?
અતા કામ તુમને કભી ના કયા,
કહો આજ જીવકો યે દુખ ક્યું દીયા !
યે ઘર આજ મુજકો તો સુના લગે,
વલે દુખપે દુખ મુજકો દુના લગે.
ઉબલતા હુવે સીના મેરા હરઘડી,
યે ક્યા હુવે સબબ મુજકો બોલો અભી
કહીં યા અલી તુમ સુનો દીલકી બાત,
ખબર યું દીએ હેં નબી કાયનાત.
મુજે ખ્વાબમેં આકે બોલે રસુલ,
અજલકા પીયાલા કરો તુમ કબુલ.
અલી ઈસ ફીકરમેં મેં હયરાન હું,
મુજે આજ સમજો કે મેહમાન હું.
અવ્વલ મુજકો બોલે થે યું મુસ્તફા,
છે મહીનેકે બાદઝ મીલોગે તુમ આ
મેરે બાપ બીન મેં જુદા ક્યું રહું,
ફીરાકે જુદાઈસો ક્યું કર સહું.
મેરે બાપ બીન મુજકો આરામ નઈ,
બજુઝ આહો ઝારી મુજે કામ નઈ.
અગરચે બચ્ચોંસે બીછડ જાઉંગી,
વલેકીન મેં મા બાપકો પાઉંગી.
કંગ્હી કરકે બચ્ચોં કે જુલફોકે બાલ
સીવા મુજ કરે કૌન ઉનકી સંભાલ ?
ધોવું પેરહન ફીરકે ધોવેગા કૌન ?
પેહનાઉં બચ્ચોંકો પેહનાવેગા કૌન ?
પકાતી હું રોટી પકાવેગા કૌન ?

ખીલાલું બચ્ચોંકો ખીલાવેગા કોન ?
ઈસી વાસ્તે મુજ ફીકર યે ઝરૂર,
ખીલાલું પીલાલું મેં અપને હુજુર.
અલી તુમ રહોગે દીગર કામમેં,
લીજાનેકે મેરે સરઅંજામમેં,
ખબર દો—બચોંકી સો લેવેગા કોન ?
ખીલાવે પીલાવે સુલાવેગા કોન ?
અલીકો કહી યહ હુયે હઝરત બુતુલ,
મેરી તીન બાતેં કરો તુમ કબુલ ?
વસીઅત સુનો તુમ મેરી કાન ધર,
કહું દુખ સુનો અપના દીલ ખોલકર.
મેરે દો બચ્ચેં નાઝ પરવરકે તઈં,
મેરે બઅદ ઉનકો રૂલાના નઈં,
અગરચે ખતા ઉનસે સાદર અછે.
બખશના ખુદા વાસ્તે તુમ ઉસે,
સુનો યા અલી મુજકો પ્યારે હેં વો.
વલે મુખ દુખિ કે દુખ્યારે હેં વો,
ઊન્હોકે ઉપરભી જુલમ હોવેગા.
ઝમીં આસમાં દેખકર રોવેગા,
દુયમ તુમ જનાઝા અપસ હાથસું.
દફન મુજકો કરના આધી રાતકું,
સુયમ મેરી તુરબતપે આયા કરો.
અપસકી શફ્કકતકા સાયા કરો.
મેહર તુમકો બખશી મેં બહુરે ખુદા,
મુજે આજ દિલસે કરો તુમ જુદા.
મીલુંગી મેં આ રાતકો ખ્વાબમે,
તુમારી મોહબતકી ગીરદાબમેં.
હુઇ હોવે મુઝસે અગરચે ખતા,
તુમીં મુજકો બખશો અય શેરે ખુદા !

અલી યું કહે હૈં કે હજરત બુતુલ
મેરી તીન બાતેં કરો તુમ કબુલ.
અવ્વલ કહો મોહમદસે મેરા સલામ,
દુયમ મુજકો બખશો તુમ અય નેક નામ.
અપસમે કીએ હૈં અહદ ઈસ વઝા,
વો ખાતુને જન્નત અલી મુસ્તુઝા.
ઇતેમેં મલક મૌત આકર વહીં,
પુકારા રઝા દો ભીતર આઊં મેં !
મેરે તઈ યે હાતીક્ દીયા યું નીદા,
બુલાવેંગે તુજકો સો તબ ઘરમેં જા.
ઈસી વાસ્તે મૈં ખડા મુન્તઝીર,
રઝા દો તો આઉં મે ઘરકે ભીતર !
ખડા જામકો મૌતકે બાંધકર,
સુહાગનકો પલમેં સદું રાંડકર.
જો આવે અગર કોઈ મેરે દામમેં,
નદું એક પલ ઉસકો આરામ મેં,
ગદા બાદશાહ ઔર વઝીરાં ઉપર,
મેરા દબદબાસબ અમીરાં ઉપર.
મેં યક પલમે સૌ ઘર ઉજાડા કરૂં,
કે માં બિન બચ્ચોંકો દુખ્યારા કરૂં.
સકત યું દીયા હકને મુજ હાથમેં,
લીખાં જીવ કબઝ મેં કરૂ બાતમેં.
મેં ઇસ ખાનદાંપરસે કુરબાન હું,
વલે ઈસ ઘરાનેકા દરબાન હું.
કહા અર રઝા દો ભીતર આઉંમેં ?
નહીં તો કહો મુજકો ફીર જાઉં મૈં,
હસન ઔર હુસૈનકો બુલા ફાતમા.
કહે જાઓ નાનાકી તુરબતકે વાં,
વહાં એક બશારત સો હોગી તુમેં.

સુનો કાને ધરકર યે દોનો જને,
રઝાસે મલક મોત તબ આ એ હે.
કે જબ રાઝ યે ફાતમા પાએ હે,
હસન ઔર હુસેનકો નથી યે ખબર;
કે જાવેંગી ખેરૂન્નીસા અબ ગુઝર.
દોનોં ભાઈ તુરબત કને આએ હે,
ખબર મોતકી તબ વહાં પાએ હેં
યતીમાં દોનાં મીલ બીલગતે ચલે,
નંગે પાવ માતમકી કફ્ની ગલે.
કરે હમ બદમ આહ નઅરા તમામ,
કે માં ફીરાકોંસે હઝરત ઈમામ.
દેખે કયાકે હયે ફાતમા ધ્યાનમેં,
આયા ધ્યાન ઉનકા સો સુબહાનમેં.
કહેથી કે હકને બુલાયા મુજે
મેરે દો બચોકો મેં સોપી તુજે.
ખુદાયા તું ઈનકા નગહેબાન હો,
યતીમોંકે દિલકા તુ દરમાન હો.
કહીં દુધ બખ્શી મેં દોનોંકે તઈ,
ઈતા દો રઝા મુજકો સોનેકે તઈ
ઈતમેં ગયા રૂહ તનસે નીકલ,
રહિં જાકે બાબાસે જન્નતમેં મીલ.
અગીનમેં જુદાઈસે ગલને લગે,
હસન ઔર હુસેન મિલકે રોને લગે,
કહે અય અમાં હમ દુખ્યારે હુએ,
હમેં દો યતીમા બિચારે હુએ.
કહે અય અમાં હમકો તુમ સાથ લો.
હમેં દો યતિમાંકા દીલ હાથ લો,
ચલે ફાતમા જો ઈહાં છોડકર.

કહેં દુખ કીસીકો સીના ફોડકર,
મોહબતસે હમકો બુલાવેગા કોન ?
ખીલાવે પીલાવે સુલાવેગા કોન ?
જીગરપર જુદાઈ કે ઝખમાં લગે,
બીછડકર દેખો ફાતમા કયું ચલે.
અલી ઉસ વખત ગમસે રંજુર થે,
બચ્ચોંકી ગરીબીસે દીલ ચુરથે.
કરેં આહો નાલે અલી નામદાર,
કહે યું મદીના હુવા અબ ઉજાડ.
ઉસી દુખસે હૈદરકિ છાતિ જલિ,
કહે આજ મુજ ઘરકિ બસતિ ચલિ.
અગરચે તુજેં દુખ બખશા અજી,
વલે આગ દીલકી સો ક્યું કર બુઝે.
ફકરો-ફાક સો ફાતમા મોસફ,
કે જન્નતમે જાતી હુયે અફસોસ કર.
કરૂં ક્યાકે નઈ જીવ મેરે હાથમેં,
ચલે જાન દેતા મેં ઈસ બાતમેં
ઈની દુખસે મેરા દરૂના જલે,
મુજે છોડકર ફાતમા કયું ચલે ?
કહો ઝિંદગાની સો કયું કર કટે ?
હસનકો મહિનેમેં રોતે સટે.
અલીને પુકારા કે અય જુલ જલાલ,
મેરો દો બચોંકિ ખબર લે ઈનાલ ?
કે તેરે નબીકે નવાસે હેં યે,
શહિદો કે સર તાજ ખાસે હૈં યે.
ભી તાબુત કયું કર નિકાલુગા મેં,
બચ્ચોંકો સો કયું કર સંભાલુંગા મેં.
બચ્ચોકો સબરકિ તુ તોફિક દે ?
અપસકી મોહબતકિ તોફીક દે ?

ઈતેમેં હુવા હુકમ બેગી કરા,
બિબિ ફાતમકો કબરમેં ધરો.
તેરે દો બચ્ચાં કો સંભાલું ગા મેં,
કે બીન માકે હેં ઇનકો પાલુંગા મેં
અલી તુજસે મુજકો પ્યારેહેં વો,
અરશકે મેરે દો સીતારે હુયે વો.
હુવા હુકમ રબકા સો જીબરિલકો,
સંભાલો તુમહી જાકે હુસનેનકો.
વો દોનોં યતિમાંકો આગે બુલાવ,
સબરકા ઉન્હોકો તો શરબત પીલાવ !
જનાઝા બનાકર અલી હાથસું,
દફ્ન તબ કીએ હેં આધી રાતકું
નંગે પાવ ભાઈ દોનોં સર ખુલે,
જનાઝેકે સંગતમેં રોતે ચલે.
કીએ તિન દિનતક અલી વહાં મુકામ,
સો ઉસ પાક તુરબત ઉપર સુબ્હોશામ
વલેકીન ના દેખે અલી ખ્વાબમેં,
હુએ બહોત દિલગીર ઈસ બાબમેં.
અહદકો ઈતા તુમ કીએ નઈ વફા,
સબબ કયા યે થા બોલો મૈરૂજીસા ?
કહિં મુજકો ફુરસત નથિ કુછ હનોઝ
હિસાબ દેને મેરે કે થે તિન રોઝ.
સુઈ મંગકે લાઈથી સીનેકે તઈં.
ગઈ ભુલ મૈં ફીર વો દેનેકે તઈં,
બદલ સુઇ કે મૈં રહી બંદ વહાં,
ખલાસી નથી મુજકો હરચંદ વહાં.
બદલ સુઇકે ઉસકિ મીન્નત કરો,
ખુદા વાસ્તે ઉસકી ઈજ્જત કરો.
સુઈ લેકે દોડે અલી સુંનકે બાત,

મુલાકર દીએ સુઈ ઓરતકે હાત.
અલીને બહોત ઉસકી ઇઝઝત કીએ,
બદલ સુઈ કે ઉસકી મીન્નત કીએ.
યે સુન બાત ઓરતભી હયરાન હો,
બહોત શાહે મરદાંપે કુરબાન હો.
અઝીઆં અંદેશા કરો યે તુમહેં,
ક્યામતકો દોગે જવાબ ક્યા તુમહેં.
બદલ સુઈકે અયસે મઅસુમ પાક.
અટકકર રહેં તીન દિનતક હલાક,
સખામેં બંધો દીલ ઈબાદત કરો.
અજલ દુર નઈ ઝીકરો તાઅત કરો ?
વગર નઈ તો બેહદ ખરાબ હોઓગે,
જો કુછ યાં કરોગે વહાં પાઓગે.
ક્યા મતમેં તાલીબ શફાઅતકે દીન,
શફાઅતસે બખ્શેં તુંજે પંજતન.
હુવા આકે આખર યે કીસ્સા તમામ.
નબિ મુસતફાપર દરૂદાં—સલામ,

શાદીનામા હઝરત ફાતમતુઝ ઝહેરા.

હુએ રિવાયત એક દીન મહેબુબે રબ્બિલ આલમી,
ફાતમાકે બ્યાહકી તજવીઝમેં અંદોહગીં.;
બયેઠે થે નાશાદ હોકર આએ હયેં રૂહુલઅમીં,
અર્ઝ યું કરને લગે અએ બાદશાહ દુનયાવદીં.
અબેં જનાબે કિબરિયાકા ભેજા ઇસદમ આયાહું,
કિ અલિએ ગમગીન હો ઝેહેરાકી નિસ્બત લાયાહું ? ૧
યા મુહમ્મદ મુસ્તફા હકને તુમ્હેં ફરમાયા હુએ,

દોસ્ત મેરા ઇસ કદર તુ કિસલિએ ઘબરાયા હુએ.
સરકો કયું શાદીકે ગમમેં ઝાનુપર ઠયરાયા હુએ,
બ્યાહ હમને ઝહેરાકા હુએદરસિતી ઠએરાયા હુએ.
દોનોંકી શાદી હુમેં હર તરહસે મંઝુર હુએ,
યેહભી અપના નુર હુએ ઓર વોહભી અપના નુરહૈ. ૨
યા મુહમ્મદ ફાતમાથી જીસ ઘડી પએદા હુઈ,
તુમ હુએ ગમગીન થે યેહ બાતથી હમને કહિ.
બેટીકે હોનેસે કયું કુઢતેહો અએ મેરે નબી.
લાખ બેટોંસે યેહ બેકી તુમકો બેહતર હમને દી.
યા મુલમ્મદ ફાતમા હુએ ગોશવારા અર્શકા,
બેજેંગે ઉસકે લિએ હમ એક તારા અર્શકા ૩
અર્શકા તારા કિયા થા જીસકો સો હોગા અલી,
તુમ મેરે હોગે નબી ઓર વોહ મેરા હોગા વલી.
વાસ્તે ઝહેરાકે બેહતર હુએ નહીં ઈસસે કોઈ,
ઈસકે ખાતર વોહ બના ઓર ઉસકે ખાતર યહ બની
ઈનકી કોઈ દમ જુદાઈ તુમ ન ચાહો યા રસુલ,
અપની પ્યારીસે મેરે પ્યારેકો બ્યાહો યા રસુલ. ૪
પુછીયે ઉસકા નસબ હુએગા વોહ તુમપર આશકાર,
યેહ ચચાકા હુએ તુમ્હારા લખ્ત દીલ ઓર ગુલ ઉઝાર
ઓર અગર ઉસકા હસબ પુછે કોઇ આલી વિકાર,
હુએ હમારે કારખાનેકા યેહ સાહિબ ઇખ્તીયાર.
આયતે લાસએફ નાઝીલ હુએ ઉસીકી શાનમેં,
બખશ દે દોનું જહાં ચાહે જીસે એક આનમેં. ૫
યા મુહમ્મદ થી શબેમેરાજ તુમકો જીસઘડી,
ઓર તુમને જી અંગુઠી શેરકે જો મુહમેં થી.
વોહ નશાનીં ઉસકી ચેહરા ઝાત વોહ હુએદરકીથી,
ફાતમા ઉસ રોઝસે હુએદરકી હુએ માંગી હુઈ.
હમને તુમપર આશકારા યેહ કીએ વો બાતથી,
યા મુહમ્મદ ફાતમાકી મંગનીકી વોહ રાતથી. ૬

દિલમેં મેરે શૌકકે ઉસ વક્તસે હુએ યેહ ખયાલ,
તુમસે જો ઇસ બાતકા આકાર કરે કોઇ સવાલ.
તુમ ઉસે મંઝુર કરના અએ શહે આલી ખિસાલ,
યેહ ન હો આવે કહીં ખાતીર ઉપર ઉસકે મલાલ.
તુમ નહી વાકિફ હો કયા જો ભેદકી યેહ બાત હુએ,
અસિયોંકી મુખલસી ઉસ બ્યાહકે અબ સાલ હુએ. ૭
બાત યેહ જીબરીલસે સુનતેહી શાહે અંબિયા,
અરઝ વોહ કરને લગે યું દરજનાબે કિબરીયા.
મેરી મરઝી હુએ યેહી રાઝી રહે મેરા ખુદા,
જાનો દીલસે ઉસપે રાઝી હું જો હુએ તેરી રઝા.
તુ હુએ માલિક હોનુકા યેહ સબ તેરી ઈમદાર હુએ,
યેહ કનીઝક હુએ તેરી વોહ તેરા બાનાબાદ હુએ ૮
જીસઘડી ઇસ બાતને એ મોમિનો પાયા કરાર,
અર્શસે લેફર્શતક યેહ ધુમ ઉઠી તબ એકબાર.
બ્યાહ જાતે હુએ અલી ઝેહેરાસે વોહ અલાવિટાર,
ઈતનેમેં ફેર યું નબીકો આયા હુકમે કિરદિગાર.
યા મુહમ્મદ હો રહે હમ તુમ યેહ હો ઘરકી તરફ,
તુમ હો ઝહરાકી તરફ ઔર હમ હો હએદરકી તરફ ૯
અય મુહિબ્બો ફીર વહાં ઈસ ધુમસે શાદી હુઇ,
વાં અલી બનડા બના ઝેહરા યહાં બનડી બની,
થે ઇધર હઝરત નબી ઉધર જનાબે એકઅલી.
બાંધકર સેહરા બનાયા ઉસકો દુલ્હા જીસ ઘડી.
અર્શપર કરને લગે સારે મલાયક શાદિયાં,
ઝોહરાજહુક જહુકકર લગી દેને મુબારકબાદિયાં. ૧૦
જબ બરાત આઇ તો ફીર રૂહુલઅમીં હોકર વકીલ,
ફાતમાકે પાસ જાકર યેહ લગે કરને દલીલ.
સાહિબ અપને મહરકી ઠએરાઇએ અબ કુછ સબીલ,
તબ કહા ઝેહરાને યું કયા પુછતે હો જીબરઇલ.

મુજહકો ઉમ્મતકી હુમેશા બેહતરી મતલુબ હુએ,
મેહર મેરી ઉનકી બખ્શીશમે બંધે સો ખુબ હુએ. ૧૧
આકે વોહ કહેને લગા હૈદરસે અએ વાલાસિફાત,
મેહરમે અપને બંધી ઝેહરાને ઉમ્મતકી નજાત.
તબ લગે ફરમાને ઉનસે વોહ ઈમામે કાયનાત,
મેંનેભી મંઝુર અપને જાનોદીલસે કી યેહ બાત.
જીસ ઘડી ઈસ મેહરસે શેરે ખુદા રાઝી હુએ,
અકદમેં ફીર તો ખુદા શાહિદ નબી કાઝી હુએ. ૧૨
અકદ જીસદમ મુરતુઝાકા ફાતીમાસે હોચુકા,
સોચને જબ યું લગે દિલમે મહમદ મુસ્તુફા,
યા ઈલાહી મેં જનાબે ફાતીમાકો દુંગા કયા,
ફીર યેહી આઈ નિદા યું અઝ જનાબે કિબરિયા.
કુદ્રતે કર્યું ઝેહરાકે તઈ કવનોમકાં હમને દિયા,
દેહઝમેં અબ ફાતેમાકે દોજહા હમને દિયા. ૧૩
ફીર તો પહેલુમેં અલીકે બંદડીકો બિઠલા દિયા.
ઓર ઉનકે સામને લા આરસી મુસહફ રખા.
વીં બલાએ હુર બોલી દેખલો સલ્લેઅલા,
સુરતે મરયમ બની ઓર સુરતે યુસુફ બના.
ગવહરે યકતાકે તંઈ યકતાહી ગવહર ચાહિએ,
અયસી બીબીકે લીએ અયસાહિ શવહર ચાહિએ. ૧૪
હો ચુકા ઈસ તરહસે જીસવકત ઝેહરાકા બીયાહ,
ઓર અપને ઘરમેં ઉસકો લે ગયા શેરે ઇલાહ.
હકતઆલાને તબ અપની મેહેરસે કી યક નિગાહ.
દો હુએ ફરઝંદ ઉનસે ઘરમેં મિસલે મેહરો માહ.
ઝેબો ઝીનત દેનેવાલે હશરમે કવનએનકે,
યાને દુનયાકે ઉપર આએ કદમ હુસનેનકે. ૧૫
ઉસઘડી જીબરીલકો યેહ હુકમે રબ્બાની હુવા,
તુ હમારી તરફસે અબ મુસતુફાકે પાસ જા.

તહેનિયત દેકર કેહા જો હમને થા તુમસે કહા,
યાને હુએ ઈસ બ્યાહકે અબ સાથ ઉમ્મતકા ભલા.
યાને દો લડકે દિએ ઉમ્મત છુડાંનેકે લિએ,
સેજે હુએં દોલાલ ઉમ્મત બખ્ખવાનેકે લિએ. ૧૬
હકને તુમકો તહેનિયત ફરમાયા હુએ ઔર યેહ કહા,
હો મુબારક તુમકો યેહ દોનું નવાસે મુસ્તફા,
સુનકે જબ ઈરશાદ યેહ રૂહુલઅમી વાંસે ચલા,
રૂબરૂ આકર નબીકે ઈસતરેહ કહને લગા.
સો તુમ્હારા નામ રવશન કરનેવાલે હુએં યેહી,
બખશવાનેવાલે ઉમ્મતકે તુમ્હારે હુએં યેહી. ૧૭
યેહ પયામે કિબરીયા કહકર મહમ્મદસે વહાં,
ફીર લગા કહેનેકે અએ પએગમબરે આખીર ઝમાં.
યેહ જબાહીર હુએં હુએ યેગાને ઉમ્મતકે વહાં,
ઊનસે મહશરતક રહેગા આપકા નામો નશાં,
ગમમેં ઉનકો રોવેગી તા હશર ખલકત યા નબી,
હર મુહરમમેં બનેગી ઉનકી તુરબત યા નબી. ૧૮
બાત યેહ સુનતેહી ખતમુલમુરસલીને રોદીયા,
ઔર કહા બહરે ખુદા જલ્દી તુ ભેદ ઈસકા બતા.
કયા મુસીબત ઉનપે આવેગી જો તા રોઝેબના,
ઉનકે ગમમેં રોએંગે સબ ખલ્ક બાદ દો બુકા.
બોલા વોહ હાથોસે દુશમનકે કઝા યેહ પાએંગે,
યા મહમ્મદ બેગુનાહ બેકસ યેહ મારે જાએંગે. ૧૯
આગે અબ રોનેકી જા હુએ કયા કહું મેં માજરા,
આયા જબ હુસનેનકે જદો અબાકા ઉઠગયા.
તબ ગનિમોંને હસનપર હુએ કીયા જોરો જફા,
ઝેહેરકા પ્યાલા પિલાયો ઉસકો અઝ રાહે દગા.
આખિર ઉસને સલતનત ઔર જાહકે વિસવાસમે,
પુરજે કરડાલે ઝમુરરદ જોહરએ અલમાસકે. ૨૦

રહેગયા પ્રીર તો અકેલા લાલ ઝહેરાકા હુસેન,
હોકે બેકસ જબ ચલા રોતા હુવા ઘરસે હુસેન.
કરબલામે જાકે જીસદમ મોમિનો ઉતરા હુસેન,
તીન દીન ઉસ દશ્તમેં ભુકા રહા પ્યાસા હુસેન.
ચવથે દિન ચેહ કુછ કિયા ઝાલિમને કીના હાએ હાએ,
તોડા વોહ મોહરે નબુવતકા નગીના હાએ હાએ. ૨૧

જીસઘડી વોહ લાલ સંગે ઝુલ્મસે તોડા ગયા,
યાને ઉસ્કે હલ્કે નાઝુકકે ઉપર ખંજર ચલા.
યક કબુતર લોટકે ઉનકે લહુંમેસે ઉડા,
જાકે ગુંબદપર રસુલુલ્લાહકે કહને લગા.
યા મહમ્મદ કરબલામેં લુટા બીચારા ગયા,
આપકા પ્યાસા નવાસા સિજદેમેં મારા ગયા. ૨૨

તુમ જહાં લેતેથે બોસે અય હબીબે કિરદીગાર,
ઉસ જગા ઝાલિમને ફેરા ઝહરે ખંજર આબદાર.
ચેહ વોહી ખું હએ મેરે દોનું પરોપર આશકાર,
વોહ પરિંદા યું ઝબાં કુદરતસે કહે હો બેકરાર.
પર જહટક લોહુ ભરે ઉસને વહાંપર આહ કી,
થરથરાને લાગી સબ તુરબત રસુલુલ્લાહકી. ૨૩

જબ નવાસેકા લહુ નાનાકી તુરબતપર ગિરા,
થરથરાઇ કબ્ર ઔર ગુંબદ જોથા સો કાંપ ઉઠા.
વોહ કબુતર જાકે વાપર તુરબતે ખએરૂન્નીસાં,
કબ્રપર માંકી લહુ ઉસ પ્યારે બેટેકા લગા.
બોલા બીબી તેરે બેટેકી નશાની લાયા હું,
દેખલો ચેહ ખુને નાહકકી નશાની લાયા હું, ૨૪
વાંસે પ્રીર જાકર હસનકી કબ્રપર વોહ જાનવર,
બોલા હઝરત લીજીયે અબ જલ્દ ભાઈકી ખબર.
કરબલામેં કાટ ડાલા ઝાલીમોંને ઉનકા સર.
બોહ ચેહ કહેતા થા પરોંસે લોહુટપકા કબ્રપર

ગિરતેહી વોહ ખુન સંગે લોહુ સારા હીલ ગયા,
ખાક હોગઈ કબ્ર તબ લોહુસે લોહુ મિલ ગયા. ૨૫

ઈસતરેહસે સારી કબરેં થરથરાઈ એક બાર,
ઔર ઉઠા કબરોં સતી! રોનેકા શુલ બેઈખતીયાર.
તબ કિસીને જાકે સુગરાસે કહા યું આહમાર,
બીબી રોઝેમેં નબીકે હુએ અજબ શોરો પુકાર.
એક કબુતર ખુનમેં વાં થરથરાતા ફિરતા હુએ
અપને પરસે ખુન કબરોંસે લગાતા ફિરતા હુએ. ૨૬

જબ સુના આયા હુએ વાં વોહ જાનવર લોહુ ભરા,
કાંપતી હુએ કબ્ર સારી રોનેકી આઈ સદા.
હાએ તબ સુનતેહી સુગરાકા કલેજા ફટ ગયા,
બોલી લોગો બાપકા સરસે મેરે સાયા ચલા.
ક્યા સબબ ઔર ઝલઝલા કબરોમેં હુએ યહ શોરો શએન,
જાકે સુએ કરબલા મારે ગયે બાબા હુસેન. ૨૭

કહેતીથી જાકર નબીસે રોઝેમેં વહ દિલકબાબ,
ઉસ પરિંદેસે લગી કરને યેહ રોરોકર ખીતાબ.
યેહ લહુ કિસકા લગા હુએગા કે બતલાઓ શીતાબ,
કુદરતે હકસે વોહ બોલા હોકે બાચશ્મે પુરઆબ.
બોલા સુગરા ઉઠગયા ઇકબાલ તુજહ નાદાનકા,
યેહ લહુ હયગા પરોંપર તેરે બાબાજાનકા. ૨૮

તેરે ભાઇબંદ સબ મારે ગએ દર કરબલા,
તેરા સારા કુંન્બા હુએ બલવેમેં અબ નાલે કુના.
ભાઈ આબિદ તેરા હુએ ઉંટોકી રસ્સી ખીંચતા,
તેરે બાબા જાનકા લાશા હુએ ખાક ઉપર પડા.
તન તો તેરી યાદકા દમ ભરતા મેં છોડ આયા હું,
સરકો નેઝેપર તિલાવત કરતા મેં ઉડ આયા હું. ૨૯

સુનકે સબકે મારે જાનેકી ખબર વોહ યેકબાર,
ઇસકદર રોઈ કે ગશમેં આગઇ તબ બેકરાર.

હોશમેં આઈ તો ઘર રોતી ગઇ બેઈખ્તીયાર,
રૂબરૂ વોહ અમમેં સલમાકે લગી કહેને પુકાર.
નોચ અપની જાની જાની ઝુલફેં જી રોને લગી.
હાએ નાનિ અએન યેહ બસ કરકે વોહ રોનેલગી. ૩૦

તમામ હુવા શાદીનામાં.

—

ફઝીલતે સલવાત.

નબીસે ઉમરને કીયા આ સવાલ,
કહા તુમ સતી હર દોઆલમ નેહાલ.
ઝબાસે યેહ અકસર હુવા હુએ વીરૂદ,
કે તોહફા હુએ ઉમ્મતકા મેરે દરૂદ.
એવઝ ઉસકે કયા તુમ કરોગે અતા,
કહા વસકે મુજહુ સરવરે અંબીયા.
તો પુછા અજબ બાત મુજહસે ઉમર,
મેં કહેતાહું અબ ઉસકુ સુન કાન ધર.
કીયામતમેં મેં ઉસકા હોકર શફી,
અદમમેં દીલાઉંગા કસરે રફી.
લે જાઉંગાં અકસામકે તોહફા ઝાત,
હમેશા ઊસે મેં ઇનાયતકે સાત.

—

મુનાજાત.

અલ્લાહકે પ્યારે ગમેઉકબાસે બચાદો,
જા શાડીસી ફીરદોસમેં મોલાસે દીલાદો.
માઇલ નહી હોતા હુએ યહ હક પર દીલે સરકશ,
ઉસકો મેરે રાહબર મએ વહદતકા ચખાદો.
મેં મુનતઝરે વસલહું અબ હદસે ઝિયાદા,
શાહા મુજે તુમ શરબતે દીદાર પીલાદો.
દીદારકી હસરત હએ જીયારતકી તમન્ના.

એક શબ મેરે આકા રૂખે અનવરકો દીખાદો.
મહબુબે ઇલાહી ગુલે બુસતાને રીસાલત,
બુશબુહી મુજહેજીસમે મુઅત્તરકી સેંગાદો.
જા કરકે મદીનેમેં નસીમે સહરીતુ,
યેહ અરજ મેરી સાકીએ કોસરકો સુનાદો.
આસી હુએ અઝીઝ આપકી ઉમ્મતમે સરાપા,
તકસીરો ખતા ઉસકી અફુ રબસે કરાદો.

ફેઝીલતે સલવાત.

કીએ ઇબને મસઉદ હુએં યું બ્યાં,
કહે મુજસે એક દિન શહે ઇનસો જાં.
જમાઅત કીયામતમેં આવેગી એક,
કે હોવેંગે આમાલ સબ ઉનકે નેક.
વલેકીન વોહ જન્નતકી ભુલેંગે રાહ,
ફીરેંગે પરેશાં બહાલે તબાહ.
કીયા મેંને હઝરત સતી તબ સવાલ,
વોહ કોન હોંગે જીનકાકે હોગા યેહ હાલ.
કહે મુજસતી સૈયદુલઅંબીયા,
જો મજલીસમેં બેઠે હોં મીલ એકજા.
ન ભેજે મેરા નામ સુનકર દુરૂદ,
મગર ઉનપે હોગા યેહ હસરત નમુદ.

ખાકનામા.

મુસાફર હોકે રહેતાથા, દુનીઆકા દરદ સહેતાથા,
સદાદીન રાત કેહેતાથા, કે આખર ખાક હોનામા.
ઉમર સબ ખો રહે સારી, પડે દુખ ગીરમેં ભારી,

લહુસે નએન કરી જારી, કે આખર ખાક હોજાના
અગર ગાફિલજો કોઈ સોવે, ઉમરસો રાતદીન ખોવે,
રહે ખાબકી નીંદમેંસોવે, કે આખર ખાક હોજાના.
સો સુખ સહેજ રાહતમેં, સદા રહે ઓહદો તાઅતમેં
અજલ પોહોંચેગી સાઅતમેં, કે આખર ખાક હોજાના.
જીન્હોં ઘર જુલતે હાથી. હજારોં રાત દીન સાથી,
ઉન્હોકો ખાક અબ ખાતી, કે આખર ખાક હોજાના.
જીન્હોકે લાખથે ઘોડે, સદા ઝર બક્તકે જોડે,
ઉનુ કું મોતને મોડે, કે આખર ખાક હોજાના.
સુલેમા શાહથે હાતમ, અગર નોશેરવાં ખાતમ,
દુનીઆંસે કરચલે માતમ, કે આખર ખાક હોજાના.
સીકંદર રૂમકે સુલતાં, અગર જમશેદ થે લુકમાં,
ઉનેભી ગલે કફન પેહના, કે આખર ખાક હોજાના.
કે યુસુફ શાહે કીનઆની, જુલેખાં મીસરકી રાની,
કિએ સબ મોતને ફાની, કે આખર ખાક હોજાના.
સદાભી બેઠતે મીલ મીલ, મેહલમે બાજતે તાબલ,
રહે સો ગોરમેં ગલ ગલ, કે આખર હોજાના.
ખુશીસે મેહલમેં હસતે, હજારાં બાગકે રસ્તે.
દેખો અબ ધુલમેં બસતે, કે આખર ખાક હોજાના.
બીછાને રેશમી રખતે, ખુદાકા ખોપ નહી કરતે,
મઝા સો મોતકા ચખતે, કે આખર ખાક હોજાના.
હજારાં દેસકે રાજા, ઉનું દેખ ચાંદણી લાજા,
નગારા મોતકા બાજા, કે આખર ખાક હોજાના.
ન કર તુ માલકી મસતી, ઉમર ચલ જાએગી સસ્તી,
તલાતલ મોત હુએ હસતી, કે આખર ખાક હોજાના.
નબીથે પાક પેગમબર, ખલકમેં ચાંદથે અનવર,
ગએ સબ જહાંકો છોડકર. કે આખર ખાક હોજાના.
ખુદા હક રાહકે આલમ, લીએ સબ દીનકે માલમ,

ન રહે વો મોતથી સાધમ, કે આખર ખાક હોજાના.
પેગમબર પાકથે સારે, વોહી સબ મોતસે હારે,
લહેદમેં ખોદકર ગાડે, કે આખર ખાક હોજાના.
લડકતી બાંધતે પાગાં, મેહેલમેં રંગ ઓર રાગા.
ઉનું ઘર બેઠતે કાગાં, કે આખર ખાક હોજાના.
તખત પર હુકમ જો કરતે, ખઝાના માલકા ભરતે,
દેખે ઉને ધુલમેં ધરતે, કે આખર ખાક હોજાના.
સીપાઈ પાલકી ચડતે, હુજારાં રાજાસું લડતે,
દેખો સોએ ગોરમેં પડતે, કે આખર ખાક હોજાના.
કઠન હુએ ગોર અંધારી, દરદ ગમ ઉસમેં હુહે ભારી,
નયનસે આબ કર જારી, કે આખર ખાક હોજાના.
જીન્હોં ઘર લાખ થે હીરે, સદા સુખ પાનકે બીડે,
ઉન્હોંકો ખા ગએ કીડે, કે આખર ખાક હોજાના.
અજલ સે બાતમેં આવે, અંધેરી લહેદમેં જાવે,
સરાસર ધુલ ઉસે ખાવે, કે આખર ખાક હોજાના.
જીન્હોંકે પુત ઓર પોતે, સદા સુખ સેહેજ પર સોતે,
ઉન્હોંકે લે ચલે રાતે, કે આખર ખાક હોજાના.

તમામ શુદ.

મઓતનામા

યાદરખ હુરઆન આખર મઓત હયે
મત તુ બન અનજાન આખર મઓત હયે
રૂખ ખીયાલે કુચ સુલ્કે આખેરત
કહેતા હયે રહેમાન આખર મઓત હયે
ખુતબએ લઓલવલાક જીનકે હકમેં હયે
ઉન્કા હયે ફરમાન આખર મઓત હયે
શાન શઓકત કે નહોનેકા અઝીઝ
હયે અબસ અરમાન આખર મઓત હયે

અયશો ગમમેં શાકીરો સાબીર રહુયે
હુયે વોહી ઈન્સાન આખર મઓત હુયે
પેચતર મરનેસે કરના ચાહીએ
મઓતકા સામાન આખીર મઓત હુયે
કારદીંસે રખ ન રખ દુનીઆસે કામ
ફીર ન સર ગરદાન આખીર મઓત હુયે
જુમેમે સુત્રતી જમાઅતમેં દરંગ
હુયે નહી શાયાંન આખીર મઓત હુયે
કયું નહી દેતા સકાત અહેલે નસાબ
કયા નહી હુયે ધીઆન આખીર મઓત હુયે
હક કીસીકા મતતલફ કર હુયે સીતમ
હકકુ તુ પેહુચાન આખીર મઓત હુયે
મર ગયા ફીર ઊન કારૂં મર ગયા
મર ગયા હામાન આખીર મઓત હુયે
મરતે જાતે હુંયે હઝારો આદમી
આકીલ ઓર નાદાન આખીર મઓત હુયે
દોલતે દુનીઆકો સમજા હુયે નફા
દીંકા હુયે નુકસાન આખીર મઓત હુયે
હો ગયા તુ જો સીકન્દર વખ્તકા
તોભી અયે સુલતાન આખીર મઓત હુયે
ગો સુલેમાને ઝમાનાભી હુવા
મુનકૂઅલ મત જાન આખર મઓત હુયે
હીકમતો અકલો હુનર મંદામે તું
ગરચે હુયે લુકમાન આખીર મઓત હુયે
હુસ્ન પર નાઝાં જવાનીમે ન હો
અયે દીલોંકી જાન આખીર મઓત હુયે
હુકમ ખાલીકકે બજા લા તુ તમામ
દેખલે કુરાઆન આખીર મઓત હુયે

ઈસ સરાએ હસ્તીએ ફાનીમે હમ
દમકે હૈ મહેમાન આખીર મઓત હૈ
બારહા ઈલમી તુજેહ સમજા ચુકે
માન યા મત માન આખીર મઓત હૈ.

મઓતનામા.

હઝરતે આદમ નબી નીચે ઝમીકે ચલબસે,
નુહ કીશ્તીબાને આલમકે યહાંસે ચલબસે.
યુસુફો યાકુબો ઈસ માઇલો ઈસહાકો ખલીલ,
ઓર સુલેમાં આસમાની મેહેરવાલે ચલબસે.
હુદ ઓર ઈદરીસો યુનુસ સીશો અઇયુબો શોએબ,
દાવતે ઇસલામ કરકે ઠએરે ચંદે ચલબસે.
આસમાંપર ઇસા ઓર દાઉદ મુસા ખાકમેં,
લેકે તવરએતો ઝબુર ઇંજીલ હકસે ચલબસે.
વાસતે જીનકે ઝમીનો આસમાં પએદા હુવા,
જન્નતુલ ફીરદઓસમેં વોહ હકકે પીઆરે ચલબસે.
આહ બુબકરો ઉમર અફસોસ ઉસમાનો અલી.
સીદકો અદલો હીલમો ઇલ્મ અપના દીખાકે ચલબસે
હઝરતે ખએરૂન્નીસા બેટી રસુલુલ્લાહકી
તઇયબો તાહીર નબીકે દોનોં બેટે ચલબસે
નુર ચશ્મે મુરતુઝાને દેનેસે દુશમનકે ઝેહેર
પી લીયા ઓર પારએ દીલ મુહસે ડાલે ચલબસે
શાહને દસતે કરબલામે ઝાલીમેંકે હાથસે
ઝખમ તીરો નેઝા ઓ શમશીર ખાકે ચલબસે
ગઓસે આઝમશેખ અબદુલકાદર એક આલમકેપીર
ઓર જુનેદો શીબલી ઓમન સોર કીતને ચલબસે
કએસરો રૂસતમ વ જમ નવશેરવાંનો કેકુબાદ
કયેસે કયેસે શાહ ઈસ આલમમેં આયે ચલબસે

યુસુફ્રો શીરીનો ઉઝરા લઓલી જીલેખા કયેસને
ઉમરભરકી અશરતે દેખે તમાશે ચલબસે
વામીકો કયેસો સુલેમાનો ઝુલેખા કોહ કન
આશકે કામીલથે યેહ લાખોમે અચ્છે ચલબસે
અનવરી ઓ સઅદી ઓ જામી નીઝામી અનસરી
સબકે સબ સુલતાન અકલીમે સુખનથે ચલબસે
થે જો લુકમાં ઓર અરસ્તુ ઓર અફ્લાતું હકીમ
કુછન હીકમત ઝીંદગીકી અપને સીખે ચલબસે
બુ અલીસેભી હઝારો આયે દુન્યામેં તબીબ
મઓતકી દારૂ કહીંસે પર ન લાએ ચલબસે
સાથ જીનકેથા યહાંપર લશકરો ફ્રઓજો સિપાહ
એકસોંસે કબરકે અંદર અકેલે ચલબસે
એક સાઅતભી ન ઠએરે જીનકા વાદા આ ગયા
દીલકે દીલમેં રહે ગયે અરમાન સારે ચલબસે
દેખતેહી દેખતે અકસર અઝીઝો આશના
તંદુરસ્તો ખુબસુરત ચલતે ફીરતે ચલબસે
હાએ કોઇભી ન પલટા ઓર ન ભેજી કુછ ખબર
ચુપકે હોકે શહેરે ખામોશાંમે અયેસે ચલબસે
ચલબસેંગે એક દીન હમભી ઇસી સુરતસે આહ
જીસતરેહ ઝેરે ઝમી યેહ લોગ આયે ચલબસે
જયેસે ચલબસના બયાં ગેરોંકા હમ કરતે હએં હાએ
દોસ્ત કલ હમકો કહેંગે આજ વોહભી ચલબસે
બાતયે અસલીહે ચલનેકી ઝરા તુ ફીકર કર
ખોલ આંખેં દેખ અબભી યાર કએસે બલબસે

કલીમ એહેમદાબાદી.

રૂખે રસુલકા જલસાહે આફતાબ નહી,
યેહી સબબહે કે જો દેખને કીતાબ નહી,
તેરી તરહ હે વો વાહીદ તેરી ખુદાઈ મેં
તેરે હબીબકા સાની નહી જવાબ નહી.
પીયો પીલાવ મએ મારેફતકો અયરીંદો
કે ઈસ શરાબસે બડ કર કોઈ શરાબ નહી
તુમહારે ઈશકમેં સર દે કે જો શહીદ હુવે
કે ઉનકે વાસ્તે મેહ શરમેંભી હીસાબ નહી
રૂખે હુઝુરપે કુરબાન યું ખુદાઈ હે
કે અયસા ખુદ્દેબરીમેં કોઈ ગુલાબ નહીં
યે શોરથા શબે મેઅરાજ કુદસીયું મેં કલીમ
મીયાને આશીકો માશુક કુછ હીજાબ નહીં

દીગર.

યા રસુલે હાશમી હમપર યનાયત કીજીએ
રહેમતુલલિલઆલમીં હો આપ રહેમત કીજીએ
હર્શમેં રહેમત પુકારેગી કે અય મેહબુબે રબ
ચલીએ ચલીએ અપની ઉમ્મતકી શફાઅત કીજીએ
દેખી ભાલી હે હમારી બાગે તયબાકી બહાર
સામને ઓરૂ કે વાઈઝ ઝીકરે જન્નત કીજીએ
ચાહને વાલેહેં તેરે હમતો અય ઈશકે રસુલ
શોકસે આકર મેરે દીલમેં સકુનત કીજીએ
ગશ પેગશ આએ હમેં ભી મીસ્લે મુસા અય કલીમ
કુછ ન કુછ ઉસ નુરેકી ઝાહેર હકીકત કીજીએ

ઇધર ભી તો દેખીએ.

	રૂ. આ.		રૂ. આ.
તિલીસ્મેહોશરૂબા જીલ્દ		હદીયતુલ મુસલમીન	૦—૮
અવ્વલ	૩—૦	છબીલી ભઠયારી	૦—૨
અલેફ લયલા	૩—૮	ગુલશને રેહમત ઇન્તેખાબે	
એરેબીયન નાઇટસ	૩—૮	અઝીઝ	૦—૪
હાતીમ તાઇ	૦—૧૨	નાઝે મેહબુબ	૦—૨
દાસ્તાને અમીર હમઝા	૨—૪	જોગીકા બરન	૦—૨
તોતા કહાની	૦—૮	હસીનોકાજાન સુરીયોકા	
મુનત્તખીબે નઝીર	૧—૦	ઇમાન ભાગ ૧	૦—૨
બીબી મરયમ	૦—૨	,, ભાગ ૨	૦—૨
શાહજહાં શાહપરી	૦—૨	,, ભાગ ૩	૦—૨
ઝેતુન મોહમદ હનીફ	૦—૨	,, ભાગ ૪	૦—૨
ચહાર દુરવેશ	૦—૮	દીલફરેબ કવ્વાલી	૦—૨
ફસાને અજાઇબ	૦—૮	ફડકતા કવ્વાલ	૦—૨
મલેક મોહંમદ	૦—૬	બહારે જંજીરા	૦—૨
જંગનામા હઝરતઅલી	૦—૫	ખઝીનએ મારફત	૦—૨
જંગનામા મોહંમદ હનીફ	૦—૧૦	આશીક કવ્વાલ	૦—૨
જંગનામા ઇમામહુસૈન	૦—૬	અલબેલા ગવૈયા	૦—૨
મેઅરાજ નામા	૦—૨	નીસારે બુલબુલ	૦—૨
તવારીખ મક્કા મોઅઝમા	૦—૧૨	ગઝલ યાતે હક્કાની	૦—૨
યુસફ ઝુલીખા	૦—૮	બહારે જવાની	
યુસફ સાની	૦—૫	દીલપસંદ કવ્વાલ	
ગુલબકાવલી	૦—૮	દીલકશ કવ્વાલ	
કુરેઅરબ ઉર્ફે નુરકીપુતલી	૦—૫	માશુકે બડોદા	